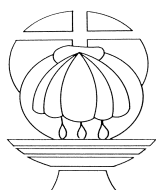

SÖNDAGEN EFTER NYÅRSDAGEN

In octava circumcisiōne

Evangelium Matt 3: 13–17. II årg Högm Joh 1:29–34

Predikan av Gunnar Edwardsson, S:t Johannes evangelisk-lutherska församling, Yxenhult (ELBK)

”Vi alla som har blivit döpta till Kristus Jesus, vi är döpta till hans död. Vi är genom dopet till döden begravna med honom för att vi ska leva det nya livet, liksom Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet.” (Rom 6: 3 f.)

Det här en söndag då det kristna dopet står i centrum. Jesu dop och vårt dop. Och vi hör också hur Johannes döpte. De orden vi börjar med är aposteln S:t Paulus'. Han kallar det ett dop till döden, till Kristi död. Vad betyder detta dop till Kristus och till hans död? Hur hör hans död och vårt dop samman? Och varför döptes han? Hur hör hans dop ihop med att vi en gång döptes?

JESU DOP ÄR ETT DOP FÖR OSS SYNDARE

Både evangelietexten och vår predikotext handlar om när Jesus kommer till Johannes för att låta sig bli döpt av honom i Jordan. Vi ser då att Johannes vill hindra honom. Han ställer sig liksom i vägen för honom och vägrar att låta döpa honom. Han vet att Jesus inte har behov av något dop. Dopet var till och är till för syndare, för att rena från synden. Dopet är bad från synden, att tvättas ren. Men Johannes vet något viktigt om Jesus som kommer fram här. Han vet att Jesus är syndfri. Därför behöver han inte döpas. I stället finner Johannes att det borde vara så att Johannes borde bli döpt av Jesus. Det hade vart på sin plats menar Johannes. Vi kan hålla med i detta, ty Jesus var ju syndfri och i intet avseende behov av syndernas förlåtelse. I stället var han ju den som gav förlåtelse till syndare och i sitt eget namn. Ändock sker detta, och såsom det heter på Nyårsdagen, så heter det också här: Det sker, säger Jesus, *”för att uppfylla all rättfärdighet”*.

Det som sker vid Jordan i den stunden, det sker inte för Jesu skull, så att han skulle ha behov därav, utan det sker för att uppfylla all rättfärdighet. Det kallas också av Johannes för ett dop i den Helige Ande. Det är att alltså ett rättfärdighetsverk som Kristus utför och det skulle kunna sägas om allt som Kristus gjorde att det gick ut på detta att uppfylla Guds mått av rättfärdighet.

Men han gjorde det inte för egen del. Han gjorde det för andras del. För oss människor och för vår salighets skull, *pro nobis*, för oss och i vårt ställe. Det är innebörden av Jesu dop.

Han kommer såsom människa och går in under alla de krav som människan står under, ingenting undantas han ifrån, och ingenting fritager han sig i från. Utan han omskäres såsom det måste ske med ett judiskt gossebarn för att det skulle bli upptaget i Guds förbund, han som själv var en del av förbundet. Han låter döpa sig såsom alla måste göra för att undgå pånyttfödelse och syndaförlåtelse. Han som själv är syndaförlåtelsen och pånyttfödelsen. Varför så?

Aposteln säger: *”Den som inte visste av någon synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd, för att vi genom honom skulle bli rättfärdiga inför Gud.”* (2 Kor 5: 21) Han som är utan synd han tar på sig allas synd. Han som var utan synd, han blir till synd, ja till syndoffer för att uppfylla all rättfärdighet. Han går in under lagen för att uppfylla den, uppfylla dess yttersta krav på

lydnad, uppfylla dess yttersta krav på vedergällning, för att tillfredsställa all rättfärdighetens krav som kan och kunde ställas. Men han gör det för vår skull, för att vi skulle få rättfärdighet.

Han mottog dopet inte för egna synder men för våra, han lät sig döpas för att fullgöra det som gör en människa rättfärdig, dvs göra henne fri från synden. Han gjorde det i vårt ställe för att ge en fullständig rättfärdighet för oss människor och för vår salighet. Som det heter i en påskpsalm: *"Han fullgjorde vad vi borde och blev vår rättfärdighet..."*

Så hör vi också om det märkliga som skedde vid Jesu dop att himlen öppnas och Guds Ande såsom en duva far ned och förbliver över honom och att rösten från himlen ljuder: *"Denne är min älskade Son i vilken jag har ett gott behag."* Allt detta visar att Jesus är Guds Son och att det han här gjort i synnerlig mening behagat Gud och det understryker än mer betydelsen av Jesu dop. Att den Heliga Treenigheten är närvarande i nådens medel.

GENOM VÅRT DOP TILL KRISTUS FÅR VI HANS RÄTTFÄRDIGHET

Hur är det då med vårt dop? Det är ett dop till Kristi död, säger aposteln S:t Paulus. Därmed avses att dopet är ett dop till Kristi försoningsdöd och dopet ger delaktighet i Kristi ställföreträdande försoning. Vi kan säga att *Jesus i sitt dop* tar på sig våra kläder och ikläder sig hela vår skuld och bär den fram till rening. Ty han har så gjort genom sin försoningsdöd. *Vi i vårt dop* får Kristi kläder, iklädes Kristi rättfärdighetsklädnad och blir renade från vår synd och får tron på förlåtelsen. Dopet ger delaktighet i Kristi rättfärdiggörelse, det han gjort för oss då han uppfyllde lagens alla rättfärdighetskrav för oss. Just detta kommer oss till del i dopet. Liksom det sker i alla nådens medel. Och såsom ett nådens medel föder dopet på nytt. En människa måste ju födas på nytt. Hon äger inte rättfärdighetsklädnaden och skulle hon ha den till hands, så kan hon inte heller av sig själv ikläda sig den. Det måste ske på det sätt som Gud har förordnat. Liksom han befallde Johannes Döparen att gå åstad att förkunna och att döpa, så befallde Jesus sina lärjungar att de skulle döpa och med dopet införliva människor i nådens förbund. De skulle få dela av allt det som Kristus förvärvat åt dem. Det var detta som är nådens gåva och som gör människor saliga.

När en människa döps får hon alltså dela i Kristi försoning, och det betyder förlåtelse och pånyttfödelse för henne. Och så är det även om det är ett alldeles nyfött barn som döps. Att döpa det nyfödda barnet stämmer väl med evangeliet och visar att människan inte vinner saligheten genom egna gärningar, hur fromma dessa än är, och hur oskuldsfull hon än kan te sig. Det är utan förtjänst och gärningar hon vinner saligheten genom Guds nåd som skänks och ges den lilla människan i det stora och härliga dopet. Det stora och märkliga sker: Människan blir ett med Kristus.

Hur kan det ske så stora ting däri? Dopet är inte blott vatten utan vatten helgat genom Guds befallning och förbundet med Guds Ord. Det är på Guds Ords befallning det sker, och det har därför med sig det som Guds Ord lovar.

ATT LEVA I VÅRT DOP TILL KRISTUS, ATT LEVA AV NÅDENS MEDEL

Tänk om vi kunde förstå vilket nådens medel det heliga dopet är. Och att det också är ett gällande dop för hela vårt liv. Ty i dopet har vi också blivit kallad att leva efter Kristi ord. Och att leva i Kristi efterföljelse. Det var inte för att döpas och sedan vandra bort ifrån honom. Utan det var för att döpas och förbli i den nåd som dopet ger, som vi allesammans döptes när vi var små och barn. Det var Guds mening och avsikt med oss var och en. Han ville inte förkasta oss utan tidigt komma med sin nåd till oss. Långt innan vi gjort oss några föreställningar om honom och hans nåd och sanning. Han vill därmed visa för oss att det inte var genom egna gärningar och förtjänster som vi skulle komma till honom, utan genom hans nåd i Jesus Kristus. Det är ju alldeles uppenbart med de små barnen. De kan inte tänkas ha någon egen förtjänst.

Men i och med detta dop vill Gud också stå fast vid sin nåd, och låta oss leva däri och om vi förlorat nåden vill han upptaga oss på nytt däri. Det är den stora innebörden i dopet att

det ger oss delaktighet i en förblivande nåd, inte kort eller tidsbunden nåd utan en evig nåd och barmhärtighet. För att vi ska vandra häri och förbliva i detta, har därför också givit oss ordets predikan, avlösningen och altarets sakrament, den heliga nattvarden.

Därför är det också så att avlösningen och alla nådens medel för oss tillbaka till den lyckliga punkten i våra liv då nåden gavs oss utan gärningar i det heliga dopet. Det var en lycklig stund därför att vi då fick ta emot Kristi försoning för alla synder och detta utan någon förtjänst. Och kanske var vi klädda i den vita dopdräkten som inte är vit för någon människas egen oskuldsk skull, utan är vit för att påminna om att människan får den vita rena klädnaden, Kristi rättfärdighetsklädnad i dopet.

Men det var inte bara en lycklig stund då. Utan varje stund då vi får påminna oss om den nåd som ges oss i avlösningen, i ordet och i nattvarden är samma lyckliga stund. Och att leva i detta dop, det är att leva i evangelium, i avlösningen, i nattvarden, i tron på Kristi försoning. Det är att ständigt komma tillbaka därtill, uppsöka den lyckliga stunden, den rena rättfärdigheten, given av nåd och för intet, och gång på gång taga till sig och tillämpa på sig ordets, evangeliets stora och härliga löften. Se, det får du göra, för denne store Frälsares skull. Han ger dig inte bara *en* lycklig stund. Han ger dig lycka för tid och evighet. Det får lägga din tillit in i Jesu Kristi Frälsarens ord, han som trofast i allt vad han säger och kärleksfull i allt vad han gör.

Så får du leva i visshet om ditt dop, vissheten om att Gud menade allvar med din frälsning och att han dag för dag, livet igenom står fast vid sitt ord och löfte. Och då kan du glädja dig, och instämna i psalmen: *"Glad och lycklig kan jag sjunga, Jesus Kristus har mig döpt, ingen skuld kan mer betunga, fri jag är med blodet köpt ..."*

Och då kan du också instämna i tron på uppståndelse och det eviga livet: *"... även kroppen i sin kista, blivit ifrån synden köpt, kroppen ska stå upp från jorden, vattnet i förbund med orden, som vår Frälsare har sagt, äger denna skaparmaket,"* (Luthersk Psalmbok 960)

Amen!